

Pokyny: Účty si případně nakopírujte dle potřeby z listu Účty. Účty vhodně pojmenujte. Vždy používejte odkazy na buňky, nikdy nepřepínáteje pevná data - jinak řešení nelze uznat a bod(y) nebude(ou) udělen(y). Spojovací účet výnosů a spojovací účet nákladů můžete spojit do jednoho pro úsporu místa a zajištění přehlednost. V tabulce řešení je nutné vyplnit všechny prázdné buňky vč. případných názvů položek (u názvů bude přihlídnuto k různým variantám, když budou odrážet skutečnost).

Identifikace účelu	8-10	Strana	52	Časová náročnost	20 min
Firma Kakao nakupuje kakaové boby, ze kterých při dalším zpracování vzniká kakaové máslo, kakaový prášek a kakaový lusk.					
Ze	100	kg kakaových bobů vzniká:			
10	kg	kakaového másla,			
40	kg	kakaového prášku a			
50	kg	kakaových lusků.			
Prodejní cena:					
kakaové máslo =	120 Kč	/kg,			
kakaový prášek =	80 Kč	/kg,			
kakaové lusky =	20 Kč	/kg (vedlejší produkt),			
Náкупní cena kakaových bobů je	1 500 Kč	za	100	kg.	

Ve sledovaném období firma zpracovala 18 tun kakaových bobů.
Další náklady na zpracování činily 600 000 Kč.
Předpokládáme, že není žádný počáteční ani konečný zůstatek zásob a všechny výrobky se prodaly.

- Úkol
- ☐ Zjistěte náklady na 1 kg každého výkonu, a to a) rozpočítáním dle objemu prodeje (v Kč)
- ☐ b) podle výtežnosti v naturálním vyjádření a
- ☐ c) odečítací metodou.
- ☐ d) začítuře operace spojené s rozlítací metodou,
- ☐ e) začítuře operace spojené s odečítací metodou.

Legenda k rozlítací metodě				Hlavní výroba				costs of goods sold			
1) Zúčtování externích sdružených nákladů				Výrobky - kakaové máslo				Náklady na prod. výkony COGS			
a) spotřeba kakaových bobů ...	270 000 Kč	3b	216 000 Kč	1a	270 000 Kč	2a	193 333 Kč	3a	193 333 Kč		
b) režijní náklady ...	600 000 Kč	4b	576 000 Kč	1b	600 000 Kč			4a	515 556 Kč		
		5b	180 000 Kč					5a	161 111 Kč		
2) Převod hotových výrobků na sklad				Výrobky - kakaový prášek				Výnosy z prodeje			
a) kakaové máslo ...	193 333 Kč			NV - sdružené N						3b	216 000 Kč
b) kakaový prášek ...	515 556 Kč	1a	270 000 Kč	2a	193 333 Kč	2b	515 556 Kč	4a	515 556 Kč	4b	576 000 Kč
c) kakaové lusky ...	161 111 Kč	1b	600 000 Kč	2b	515 556 Kč	2c	161 111 Kč			5b	180 000 Kč
3) Prodej kakaového másla				Vedl. výroba				Výrobky - kakaové lusky			
a) vyskladnění ...	193 333 Kč					2c	161 111 Kč	5a	161 111 Kč		
b) faktura odběrateli ...	216 000 Kč										
4) Prodej kakaového prášku											
a) vyskladnění ...	515 556 Kč										
b) faktura odběrateli ...	576 000 Kč										
5) Prodej kakaových lusků											
a) vyskladnění ...	161 111 Kč										
b) faktura odběrateli ...	180 000 Kč										

Legenda k odečítací metodě				Hlavní výroba				costs of goods sold			
1) Zúčtování externích sdružených nákladů				Výrobky - kakaové máslo				Náklady na prod. výkony COGS			
a) spotřeba kakaových bobů ...	270 000 Kč	4b	216 000 Kč	1a	270 000 Kč	3a	188 182 Kč	4a	188 182 Kč		
b) režijní náklady ...	600 000 Kč	5b	576 000 Kč	1b	600 000 Kč			5a	501 818 Kč		
		6b	180 000 Kč					6a	180 000 Kč		
2) Snížení nákladů na hlavní výkony o prodejní cenu kakaových lusků (vedlejšího výkonu)				Výrobky - kakaový prášek				Výnosy z prodeje			
	180 000 Kč			NV - sdružené N						4b	216 000 Kč
		1a	270 000 Kč	2	180 000 Kč	3b	501 818 Kč	5a	501 818 Kč	5b	576 000 Kč
		1b	600 000 Kč	3a	188 182 Kč					6b	180 000 Kč
				3b	501 818 Kč						
3) Převod hotových výrobků na sklad				Vedl. výroba				Výrobky - kakaové lusky			
a) kakaové máslo ...	188 182 Kč					2.	180 000 Kč	6a	180 000 Kč		
b) kakaový prášek ...	501 818 Kč										
4) Prodej kakaového másla											
a) vyskladnění ...	188 182 Kč										
b) faktura odběrateli ...	216 000 Kč										
5) Prodej kakaového prášku											
a) vyskladnění ...	501 818 Kč										
b) faktura odběrateli ...	576 000 Kč										
6) Prodej kakaových lusků											
a) vyskladnění ...	180 000 Kč										
b) faktura odběrateli ...	180 000 Kč										

Řešení: Nejprve je potřeba vyčíslit celkové sdružené náklady a výkony.

Celkové sdružené náklady	–	Výkony	–	–
Spotřeba kakaových bobů	270 000 Kč	Kakaové máslo	1 800	kg
Další náklady	600 000 Kč	Kakaový prášek	7 200	kg
Celkem:	870 000 Kč	Kakaové lusky	9 000	kg

AD A) Rozpočítání sdružených nákladů podle objemu prodeje jednotlivých výkonů

Náklady na jednotku výkonu v Kč				
Položka	Kakaové máslo	Kakaový prášek	Kakaové lusky	Celkem
Objem výkonů (kg)	1 800	7 200	9 000	18 000
Cena za kg	120 Kč	80 Kč	20 Kč	–
Výnosy z prodeje	216 000 Kč	576 000 Kč	180 000 Kč	972 000 Kč
Podíl na celkových výnosech	0,222	0,593	0,185	1,000
Celkové náklady	193 333 Kč	515 556 Kč	161 111 Kč	870 000 Kč
Náklady na 1 kg výkonu	107,41 Kč	71,60 Kč	17,90 Kč	–
Zisk na 1 kg výkonu	12,59 Kč	8,40 Kč	2,10 Kč	–
Ziskovost výkonu (zisk/cena) %	10,49%	10,49%	10,49%	–

Metoda (a) rozpočítává náklady podle podílu na výnosech, čímž vychází rovnoměrná ziskovost všech výrobků.

ad b) Rozpočítání nákladů podle výtežnosti v naturálním vyjádření

Náklady na jednotku výkonu v Kč				
Položka	Kakaové máslo	Kakaový prášek	Kakaové lusky	Celkem
Objem výkonů (kg)	1 800	7 200	9 000	18 000
Cena za kg	120 Kč	80 Kč	20 Kč	–
Podíl na celkovém objemu výkonů	0,1	0,4	0,5	1
Celkové náklady	87 000 Kč	348 000 Kč	435 000 Kč	870 000 Kč
Náklady na 1 kg výkonu	48,33 Kč	48,33 Kč	48,33 Kč	–
Zisk na 1 kg výkonu	71,67 Kč	31,67 Kč	–28,33 Kč	–
Ziskovost výkonu (zisk/cena) %	59,72%	39,58%	–141,67%	–

Metoda (b) rozpočítává náklady podle množství výroby, což vede k nerovnoměrným ziskům (u lusků dokonce ztrátě).

ad c)

Celkové skutečné vynaložené sdružené náklady	870 000 Kč
– výnosy z prodeje kakaových lusků (vedl. výkon)	180 000 Kč
= sdružené náklady na hlavní výkony	690 000 Kč

Sdružené náklady upravené o výnos z prodeje vedlejšího výkonu je možné alokovat mezi hlavní produkty způsobem uvedeným v příkladě č. 8–9. Jako příklad lze uvést alokaci podle ceny a podle množství výkonu.

Alokace podle objemu prodeje (v Kč)			
Položka	Kakaové máslo	Kakaový prášek	Celkem
Objem výkonů v kg	1 800	7 200	
Cena za kg	120 Kč	80 Kč	
Výnosy z prodeje	216 000 Kč	576 000 Kč	792 000 Kč
Podíl na celkových výnosech	0,2727	0,7273	
Celkové náklady	188 182 Kč	501 818 Kč	
Náklady na 1 kg výkonu	104,55 Kč	69,70 Kč	
Zisk na 1 kg výkonu	15,45 Kč	10,30 Kč	
Ziskovost výkonu (zisk/cena) %	12,88%	12,88%	

Alokace podle objemu výkonů (v Kč)			
Položka	Kakaové máslo	Kakaový prášek	Celkem
Objem výkonů v kg	1 800	7 200	9 000
Cena za kg	120 Kč	80 Kč	
Podíl na celkovém objemu výkonů	0,2	0,8	1
Celkové náklady	138 000 Kč	552 000 Kč	690 000 Kč
Náklady na 1 kg výkonu	76,67 Kč	76,67 Kč	
Zisk na 1 kg výkonu	43,33 Kč	3,33 Kč	
Ziskovost výkonu (zisk/cena) %	36,11%	4,17%	